

Tilastoinnin parannukset

Tilanne tiedote ohjausryhmälle

TRAFICOM

AUTOMATISOINTI

UUDET IDEAT

Riitta Peltonen, 10.5.2022

- Reagointi Traficomien uusiin linjausten tulkintoihin
- Trendiraportin automatisointi ja oheen liittyvät pienet parannukset
- Ajatukset uusista mittareista aineistojen käytölle – vuorovaikutuksen lisääminen mittareihin
- Yhteenveto tilanteesta

Reagointi Traficomin uusiin linjausten tulkintoihin

Jonon ohi tullutta (prioriteetti 1)

Status: **Työn alla**

Alun perin vaikutti, että Traficomien uudet linjaukset eivät vaikuta meihin tai ehkä voisimme poistaa evästabannerin käytöstä

Mutta kun ajan myötä käytännön palveluita ovat käyneet Traficomien arvioinnin lävitse ja käytännön tulkintoja ohjeistuksista on tullut enemmän kävi ilmi että **Tilastointi evästeitä ei lasketa välttämättömiin toiminnollisuuksiin** ,vaikka tieto jaa palvelun omaan haltuun.

Käyttäjän on voitava kieltää tilastointievästeet

- ⇒ Kehitämme parempaa evästeiden hyväksyntää ja tarjoamme yksityiskohtaisempaa tietoa evästeiden käytöstä
- ⇒ Finnassa ollaan kehittämässä evästeiden rinnalle evästeetöntä palvelin pohjaista käytön seurantaa, jolla pystytään säilyttämään tärkeää käytön seurantaa, vaikka käyttäjä kieltäisi evästeet

Trendiraportin automatisointi ja oheen liittyvät pienet parannukset

Status: Odottaa vapautuvaa teknistä kapasiteettia (prioriteetti 2) .
Konseptoinnin tasolla pitkälti selkiytetty, mitä tehtävä.

- Perustilastojen tarjoaminen luotettavasti ja käytettävästi priorisoitiin ykkösprioriteetiksi Finnan ohjausryhmän syksyn 2021 työpajassa
- **Käytännön tulkinta:** Tärkeimpiä peruslukuja asiakkaillemme ovat heidän aineistojensa käyttömäärät ja Finnan käyttö ja trendit raportissa tarjotut avainluvut
  - Näiden automatisointi ja pienet parannukset liittyen näihin prioriteetissa seuravana

Näkymistä voitava tunnistaa **automaattisesti ja luotettavasti** a) mihin sektoriin näkymä kuuluu b) onko tuotannossa ja c) mikäli on ollut vain osan vuotta tuotannossa, mistä lähtien

⇒ Näille luotava paikka hallintaliittymään ja suunniteltava prosessit paremmin näiden ylläpidon tapahtuvaksi luotettavammin

⇒ Työn alla

- Selvitetty osana asiakaskyselyä, mitkä osat ovat Trendiraportista olleet tärkeitä asiakkaillemme
- Luonnosteltu wireframe tasolla ratkaisua hallintaliittymään perusominaisuuksille
- Ideoitu wireframetasolla mahdollisia pieniä parannuksia
  - Esim. yhteenvetoa aineistojen katseluista, mikäli aineistoja useassa näkymässä
  - Esim. ja mahdollisten muiden suoraan Finnasta mahdollisesti saatavien lukujen tallentamista esim. vuoden lopussa olevat aineistomäärät ja mahdollisesti niistä jonkin (metatietojen) laatukriteerien esittämistä
- Asiakaskyselystä selvinnyt myös, että osa Finna-organisaatioista kaipaa koulutusta tilastojen seuraamiseen hallintaliittymässä. Valmistaudutaan vastaamaan tarpeeseen.

Mitä seuraavaksi tulisi tehdä?

- Saada hallintaliittymään paikka tiedolle sektorista ja milloin menty tuotantoon (työn alla)
- **Odottaa teknisen kapasiteetin vapautumista**
  - Teknisen toteutuksen aloitus olemassa olevien avainlukujen automatisoinnista hallintaliittymään
  - Tekninen analyysi uusille ideoille
  - Konseptointi millaisia automaattisia yhteenvetoja luvuista voitaisiin tehdä Finnan oman raportoinnin ja kokonaiskuvan muodostamisen helpottamiseksi

Ajatukset uusista mittareista aineistojen käytölle – vuorovaikutuksen huomioiminen mittareissa

Status: **Jäissä**, Odottaa vapautuvaa teknistä
kapasiteettia (prioriteetti 3).

- Finnan ohjausryhmän työpajassa syksyllä 2021 nostettiin esiin,
  - Että mittaamisessa on trendi siirtyä katseluiden mittaamisesta vuorovaikutuksen mittaamiseen
  - Myöskin käyttäjäkyselyn tulosten raportoinnissa käyttöön otettu Käyttökokemus indeksi sai positiivista palautetta ja mainintoja että jokin vastaava visuaalinen tapa esittää käyttöä voisi olla hyödyllinen
- **Käytännön tulkinta:** Ainakin kannattaisi ideoida uusia tapoja mitata aineiston käyttöä ja vuorovaikutusta aineiston kanssa
  - Finna tiimin sisällä ideointia ja ideoiden jalostusta tehty syksyllä 2021 ja alkuvuodesta 2022

Kirjastoaineistojen lainausmäärät tai digitaalisten objektien tarkat latausmäärät edelleen saadaan parhaiten suoraan taustajärjestelmistä, mutta mitä lisäarvoa Finnasta saatavista tiedoista siihen voisi saada rinnalle?

Tietueen (aineisto ja sen metatieto) tietoihin ja toimintoihin liittyy kolmen laista käyttöä ja näitä käyttöjä kuvaavat yhdistelmäarvot voisivat mahdollisesti tuoda lisäarvoa asiakkaillemme.

- **Tietueen kiinnostavuudesta kertovaa** = itse tietueen tutkimiseen liittyvät interaktiot (esim. lisätietojen availu, digitaalisten objektien katselu yms.)
- **Aineiston / tietueeseen sitoutumisesta kertovaa** = interaktiot jotka kertovat hyödyntämisestä tai tulevasta aikeesta palata siihen (esim. viitetietojen vieminen, objektin lataaminen, aineiston varaaminen, yhteydenotot yms.)
- **Tietueen toiminen välittäjänä** = tietueessa olevien metatietojen avulla muodostettujen linkkien hyödyntäminen esim. toimijan nimen tai aiheosan klikkaaminen ja siitä uuden haun aloittaminen, tietueen yhteyteen tuotujen suositusten hyödyntäminen yms.

Eri sektoreilla nämä kertovat erilaisista asioista ja eivät ole sektorien välillä vertailtavia, mutta voisivat tuoda kiinnostavaa lisäperspektiiviä tietueiden käyttöön organisaatioille ja tuoda esiin hiljaista tietoa siitä mitkä ominaisuudet ovat tärkeitä käyttäjälle tai niissä tapahtuvia muutoksia.

Rajapintakäytön tilastointi

- Asia nostettu Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluiden sisällä esiin ja mietimme yhdessä asiaa.
- Palaamme asiaan syksyllä

Yhteenvedo tilanteesta

- Traficommin uusiin linjauksiin reagointi on kaikkein tärkeintä asap
- Taustalla voidaan mahdollistaa hallintaliittymään tiedon keruu näkymistä a) mihin sektoriin kuuluvat, b) onko tuotannossa ja c) mistä lähtien ovat olleet tuotannossa (uudet näkymät)
- Seuraavaksi tärkeintä on saada nykyisten avainlukujen automaattiset ajot toteutettua, jotta vuonna 2023 voidaan taas tarjota seuraava availukuraportti
- Pienet lisäykset automaattiraporttiin ja uudet käytönmittaamisen tavat tulevat prioriteetissa vasta tämän jälkeen
- Rajapintakäytön mittaamisen suhteen odotamme tietoa, lähdetäänkö KVP:ssa luomaan kaikille rajapinnoille yhteistä mittaristoa vai luommeko vain omamme

(Pullonkaula yleisesti on tekninen toteutus ja konseptointi, koska vuoden 2021 aikana meillä on ollut vaihtuvuutta henkilöstössä ja hankaluuksia saada täytettyä kaikkia teknisiä rekrytointeja)

Kiitos!

riitta.peltonen@helsinki.fi

Kansalliskirjasto
Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi